

BÀI GIẢNG JAVA

XỬ LÝ LỖI và GOM RÁC

XỬ LÝ LỖI

Khái niệm

- Lỗi có 2 loại:
 - Lỗi biên dịch (compile-time error)
 - Sai cú pháp
 - Lỗi khi thực thi (run-time error)
 - Giải thuật sai
 - Lỗi vào ra
 - ...

Exception = runtime-error

Khi 1 exception xảy ra, chương trình kết thúc đột ngột và điều khiển được trả lại cho OS → Cần phải quản lý được các tình huống này

Khái niệm

- Khi 1 exception xảy ra, chương trình kết thúc đột ngột và điều khiển được trả lại cho OS
- Cần phải quản lý được các tình huống này

```
package exception_demo;

public class AccessErrorDemo {

    public static void main(String[] args) {
        int[] arr = new int[] { 1, 2, 3 };
        System.out.println(arr[0]);
        System.out.println(arr[2]);
        System.out.println(arr[4]);
        System.out.println(arr[1]);
    }
}
```

```
1
3
Exception in thread "main"
java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException: 4
at
exception_demo.AccessErrorDemo.main(AccessE
rrorDemo.java:9)
```

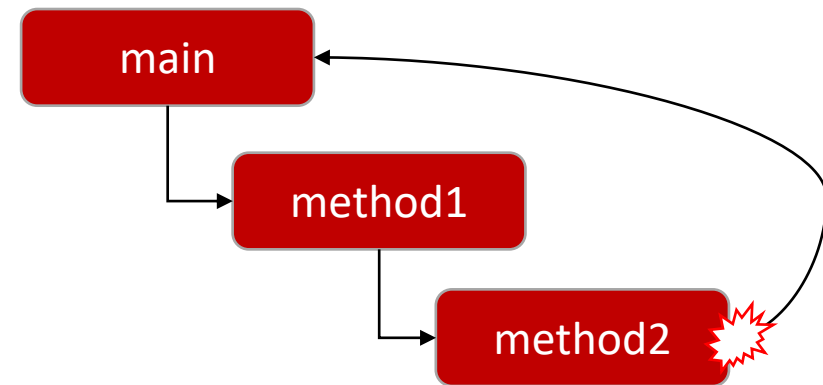
Stack trace: Thông tin chi tiết lỗi xảy ra ở dòng nào, file nào, các phương thức được gọi thế nào

Khái niệm

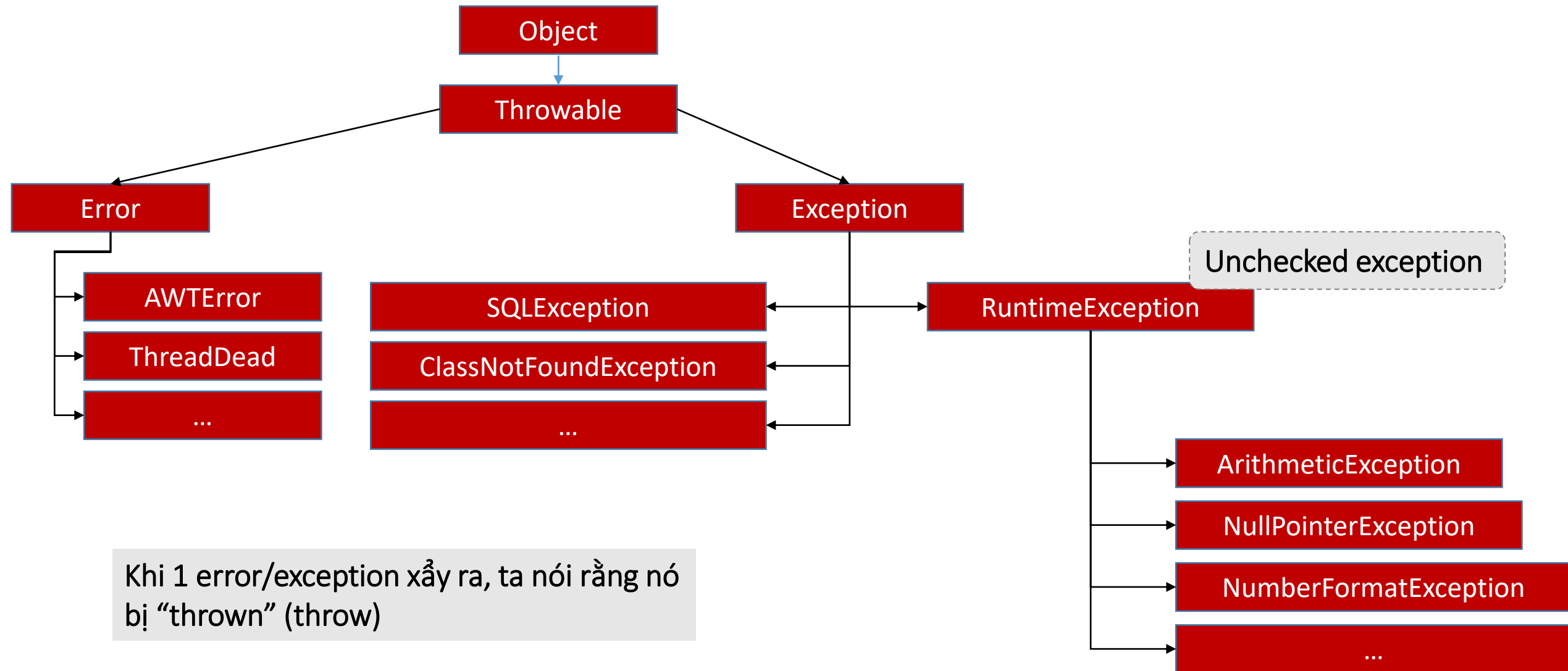
- Lỗi được lan truyền qua các lời gọi hàm

```
public class ExceptionDemo {  
  
    public static void main(String[] args) {  
        method1();  
        System.out.println("Finish");  
    }  
  
    private static void method1() {  
        method2();  
    }  
  
    private static void method2() {  
        int[] arr = new int[] {1};  
        System.out.println(arr[2]);  
    }  
}
```

```
Exception in thread "main"  
java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException: 2  
at  
exception_demo.ExceptionDemo.method2(ExceptionDe  
mo.java:16)  
at  
exception_demo.ExceptionDemo.method1(ExceptionDemo.java:  
11)  
at  
exception_demo.ExceptionDemo.main(ExceptionDemo.java:6)
```


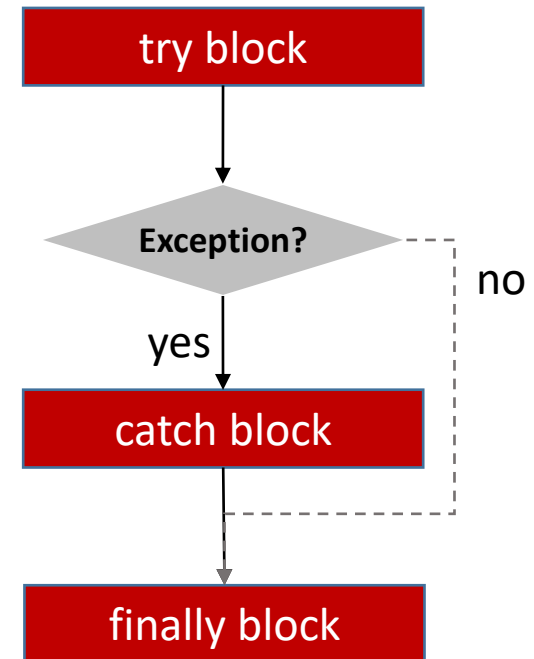
Cấu trúc các lớp quản lý lỗi trong Java

Mô hình try...catch...finally...

```
try {  
    //...  
}  
catch(Exception e) {  
    //...  
}  
finally {  
    //...  
}
```

Thực thi 1 khối lệnh (try), nếu xuất 1 lỗi thì bắt lỗi (catch) để xử lý tình huống lỗi và cuối cùng thực thi tiếp (finally).

Mô hình try...catch...finally...

- Một khối lệnh try phải đi kèm theo ít nhất 1 khối lệnh catch hoặc finally

```
try {  
    //...  
}  
catch(Exception e) {  
    //...  
}
```

Exception type

```
try {  
    //...  
}  
finally {  
    //...  
}
```

- Khối lệnh finally luôn được thực hiện trong mọi tình huống

```
public class TryFinallyDemo {  
    public static void main(String[] args) {  
        finallyTest();  
    }  
  
    public static void finallyTest() {  
        try {  
            System.out.println("inside try");  
            return;  
        }  
        finally {  
            System.out.println("inside finally");  
        }  
    }  
}
```

inside try
inside finally

Mô hình try...catch...finally...

- Một khối lệnh **try** có thể đi kèm nhiều khối lệnh **catch**
 - Khối lệnh **catch** nào được thực hiện sẽ phụ thuộc vào exception type của nó
 - Khối lệnh **catch** sẽ bắt được tất cả exception là lớp con của exception type
 - Exception type khối lệnh **catch** đứng trước không được là cha của exception type khối lệnh **catch** đứng sau

```
try {  
    //...  
}  
catch(Exception e) {  
    //...  
}
```

Exception type

```
try {  
    System.out.println(10 / 0);  
}  
catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) {  
    System.out.println("Array out of bound  
exception");  
}  
catch(ArithmeticException e) {  
    System.out.println("arithmetic exception");  
}
```

arithmetic exception

```
try {  
    int[] arr = new int[] {1, 2, 3};  
    System.out.println(arr[4]);  
}  
catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) {  
    System.out.println("Array out of bound  
exception");  
}  
catch(ArithmeticException e) {  
    System.out.println("arithmetic exception");  
}
```

Array out of bound exception

Mô hình try...catch...finally...

- **catch(Exception e)** không được đứng trước các khối lệnh **catch** khác

```
try {  
    System.out.println(10 / 0);  
}  
catch(Exception e) {  
    System.out.println("Exception");  
}  
catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) {  
    System.out.println("Array out of bound  
exception");  
}  
catch(ArithmeticException e) {  
    System.out.println("arithmetic exception");  
}  
}
```

Báo lỗi: **Unreachable catch block for ArrayIndexOutOfBoundsException. It is already handled by the catch block for Exception**

Bài tập

- Viết chương trình yêu cầu người dùng nhập vào 1 số double trong khoảng $[0, 10000]$. Chương trình báo lỗi và yêu cầu người dùng nhập lại cho tới khi đúng thì thôi.

Sử dụng throw/throws

- throw được sử dụng để ném ra 1 exception. Việc này là cần thiết khi chương trình gặp phải những tình huống không mong đợi.
- Ví dụ: Kiểm tra điểm có nằm trong khoảng cho phép hay không

```
package throw_demo;

public class Student {
    private double mathMark;

    public double getMathMark() {
        return mathMark;
    }

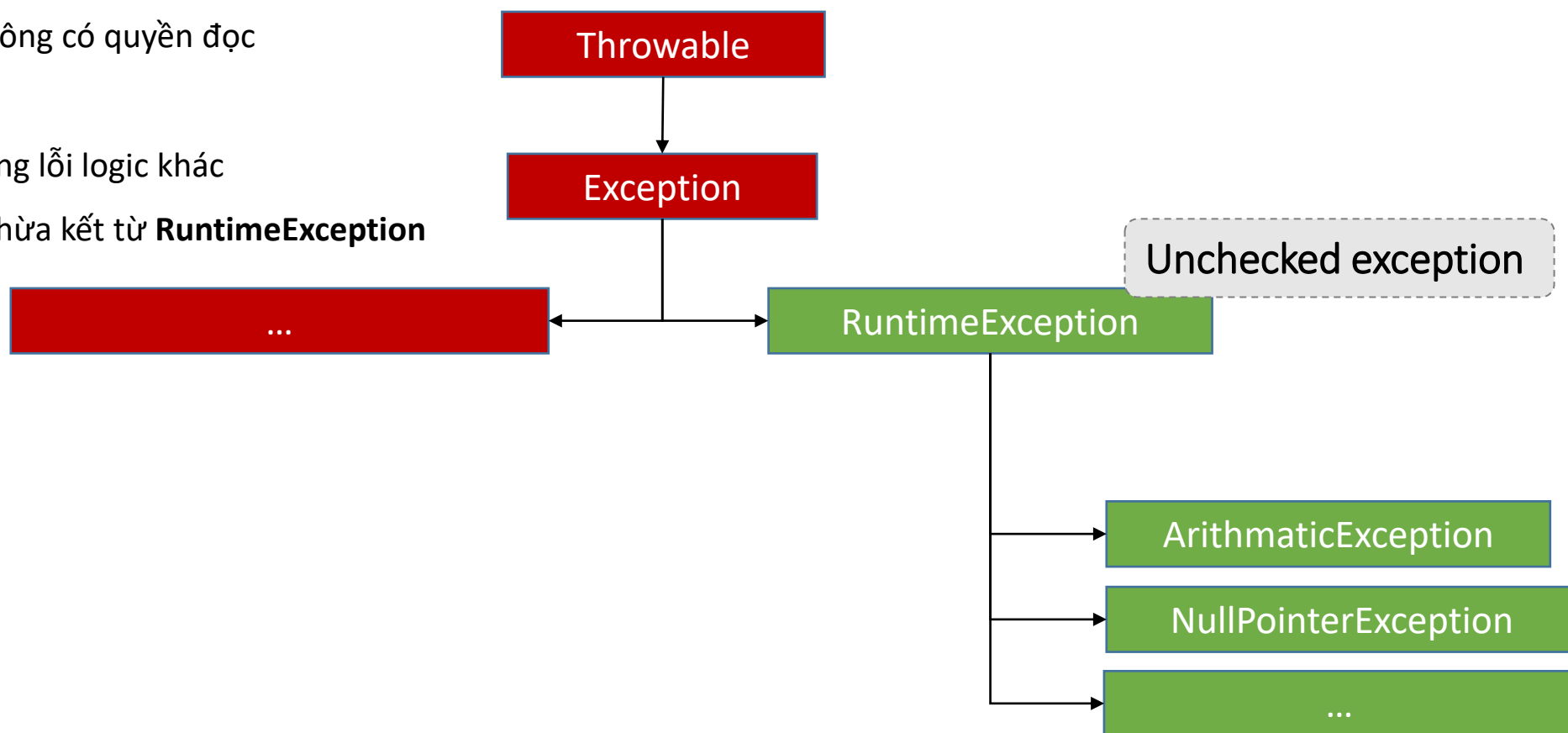
    public void setMathMark(double mathMark) {
        if(mathMark < 0 || mathMark > 10) {
            throw new IllegalArgumentException(mathMark
                + " is out of allowed mark range [0, 10].");
        }
        this.mathMark = mathMark;
    }

    public static void main(String[] args) {
        Student s1 = new Student();
        s1.setMathMark(20);
    }
}
```

```
Exception in thread "main"
java.lang.IllegalArgumentException: 20.0 is out
of allowed mark range [0, 10].
at
throw_demo.Student.setMathMark(Student.java:12)
at throw_demo.Student.main(Student.java:19)
```

Check và unchecked exception

- Checked exception là những lỗi **có thể dự đoán được** nhưng không hạn chế được.
- Ví dụ: Chương trình đọc file danhsach.txt
 - File có thể không tồn tại
 - File tồn tại nhưng không có quyền đọc
 -
- Unchecked exception là những lỗi logic khác
 - Unchecked exception thừa kế từ **RuntimeException**

throws

```
package throw_demo;
import java.io.IOException;

public class CheckedExceptionDemo {

    public static void main(String[] args) throws InterruptedException {
        sleepDemo();
    }

    try {
        throwDemo();
    } catch (Exception e) {
        System.out.println(e.getMessage());
    }

}

public static void sleepDemo() throws InterruptedException {
    Thread.sleep(1000);
}

public static void throwDemo() throws IOException {
    throw new IOException("demo throw IOException");
}

}
```

- Checked exception được kiểm tra tại compile time, nếu trong phương thức:

- Có throw checked exception
- Gọi tới phương thức khác throws checked exception

Cần xử lý:

⇒ Thực hiện try...catch để xử lý

⇒ Ném ra checked exception khác phù hợp hơn

⇒ Ném ra runtime exception

⇒ Bỏ qua

⇒ khai báo danh sách exception qua từ khóa **throws**

Tự định nghĩa lỗi

- Có thể tự định nghĩa lỗi bằng cách thừa kế Exception (checked) hoặc RuntimeException (unchecked)

```
MarkOutOfRangeException.java
package throw_demo;

public class MarkOutOfRangeException extends RuntimeException{
    public MarkOutOfRangeException(String message) {
        super(message);
    }
}

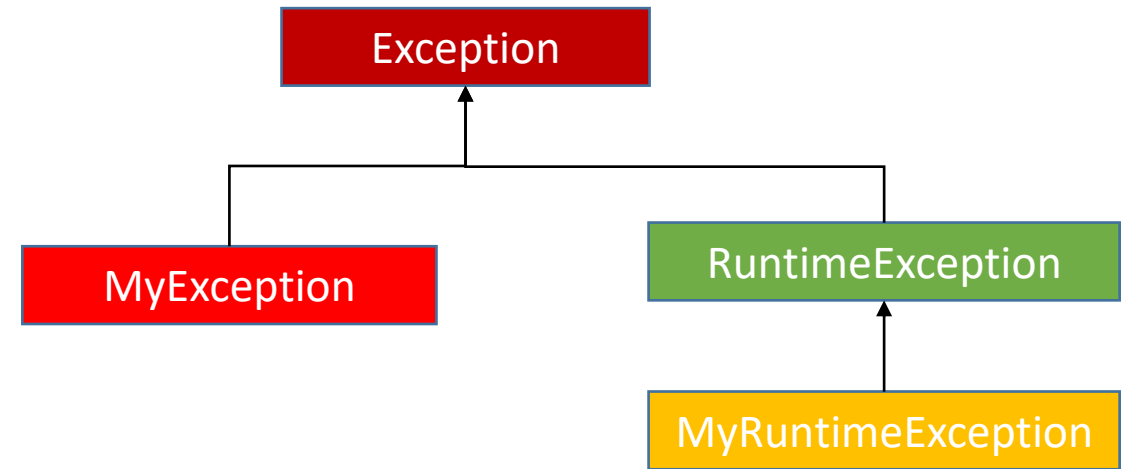
Student.java
package throw_demo;

public class Student {
    private double mathMark;

    public double getMathMark() {
        return mathMark;
    }

    public void setMathMark(double mathMark) {
        if(mathMark < 0 || mathMark > 10) {
            throw new MarkOutOfRangeException(mathMark + " is out of
            allowed mark range [0, 10].");
        }
        this.mathMark = mathMark;
    }

    public static void main(String[] args) {
        Student s1 = new Student();
        s1.setMathMark(20);
    }
}
```


Nguyên tắc khi xử lý lỗi

- Cố gắng try...catch lỗi cụ thể. catch(Exception) đôi khi cần thiết nhưng nhìn chung quá rộng và nên tránh
- Chương trình cần xử lý phù hợp hoặc dừng lại khi cần thiết, tránh lạm dụng try...catch để bỏ qua lỗi (nuốt exception)

Ví dụ: Chương trình hiển thị danh sách “Tỉnh thành” được lưu trong file **tinhtanh.txt**.

Khi file không tồn tại (IOException) có thể có 2 lựa chọn:

Lựa chọn 1. Tạo ra file **tinhtanh.txt** và hiển thị danh sách rỗng.

- Nếu tạo file không thành công: Báo lỗi và thoát chương trình

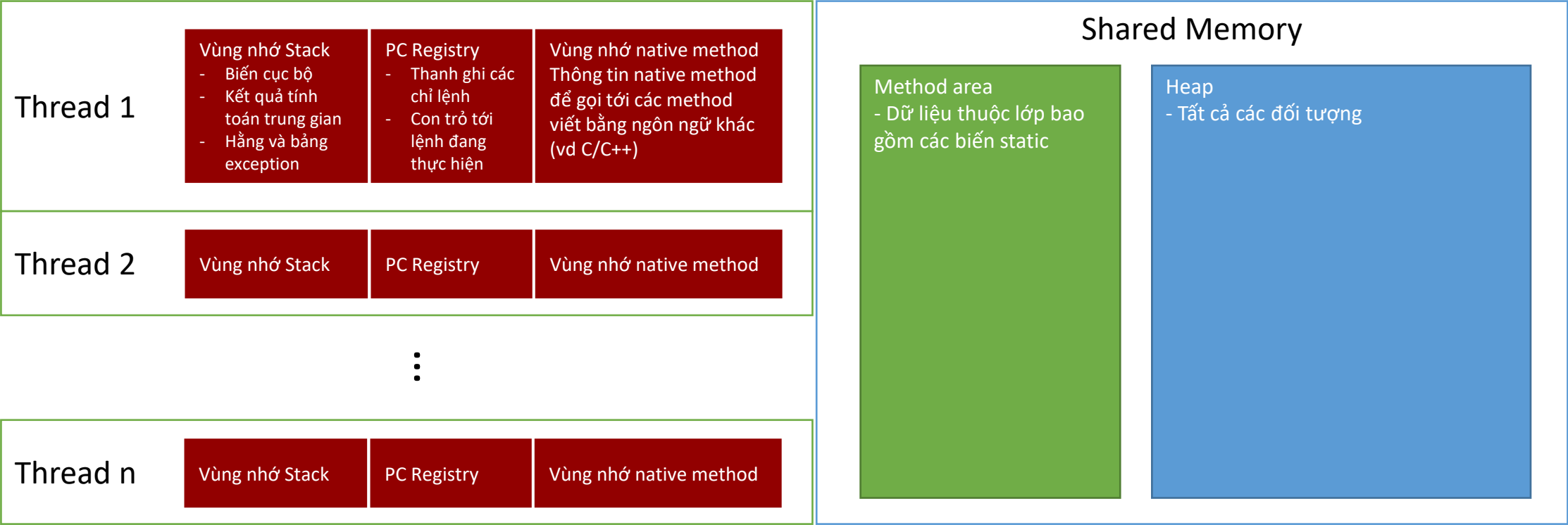
Lựa chọn 2. Báo lỗi và thoát khỏi chương trình

- Tự định nghĩa lỗi khi liên quan đến kiểm tra nghiệp vụ, đầu vào dữ liệu hoặc khi lỗi đi qua các tầng của chương trình

QUẢN LÝ BỘ NHỚ

Giới thiệu

- Khi chạy chương trình Java, JVM sẽ yêu cầu hệ điều hành cấp cho một không gian bộ nhớ trong RAM để dùng cho việc chạy chương trình.
- JVM sẽ chia bộ nhớ được cấp phát này thành 2 phần: Vùng nhớ cho từng thread và vùng nhớ chung.

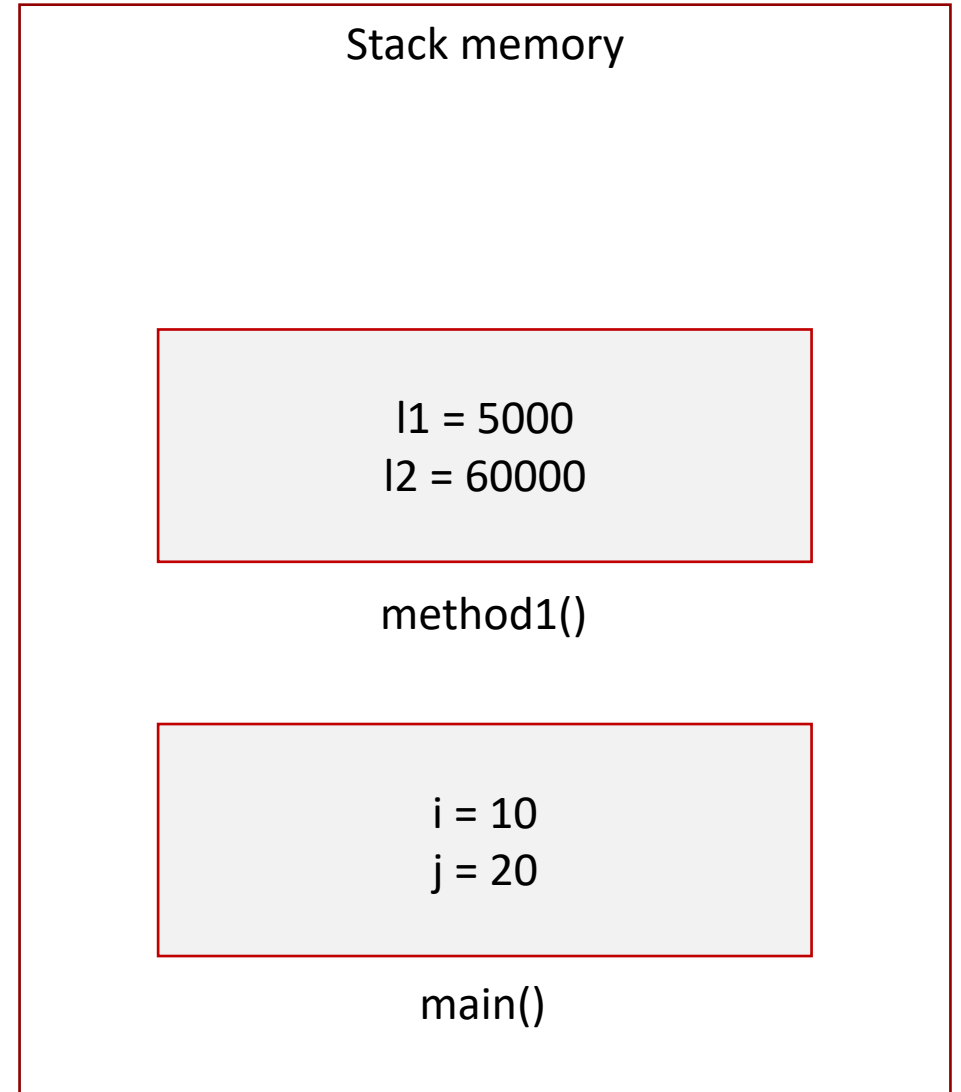

Vùng nhớ stack

- Được tạo ra theo từng thread
- Lưu các biến cục bộ và các biến kiểu dữ liệu primitive.
- Tham chiếu đối tượng
- Có cấu trúc LIFO (Last in first out)
 - Khi 1 phương thức được gọi sẽ tạo ra vùng nhớ tạm
 - Khi kết thúc phương thức vùng nhớ được giải phóng và có thể sử dụng cho phương thức tiếp theo

Vùng nhớ stack

```
public class MemoryDemo {  
    public static void main(String[] args) {  
        int i = 10;  
        int j = 20;  
        method1();  
    }  
  
    public static void method1() {  
        long l1 = 5000;  
        long l2 = 60000;  
    }  
}
```

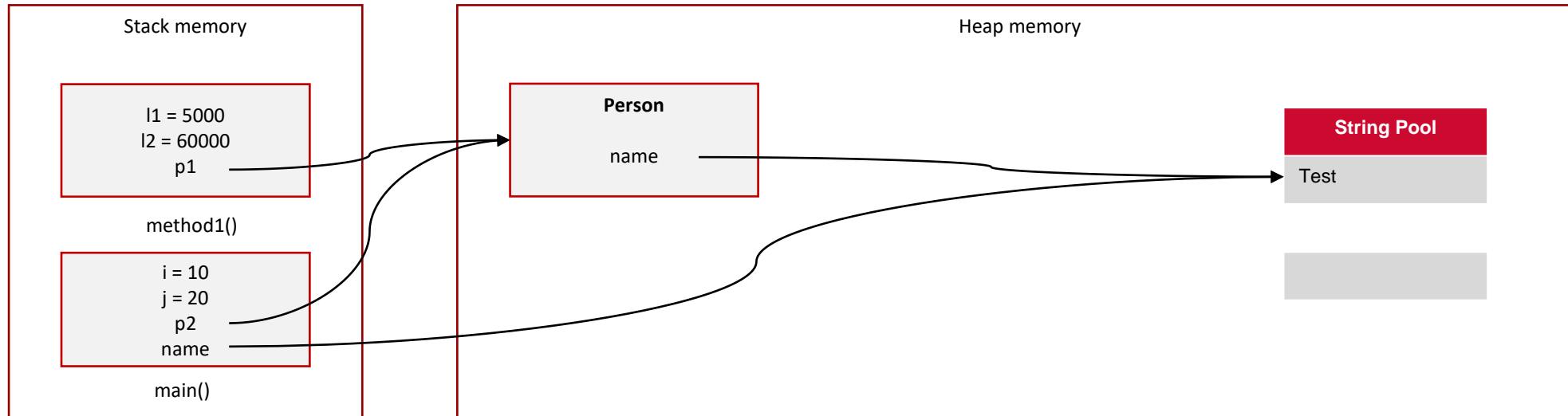

Vùng nhớ heap

- Chia sẻ chung giữa các thread
- Các đối tượng nằm trong vùng nhớ heap
- Có kích thước lớn hơn nhiều so với vùng nhớ stack
- StringPool nằm ở vùng nhớ này

Vùng nhớ heap

```
public class MemoryDemo {  
    public static void main(String[] args) {  
        int i = 10;  
        int j = 20;  
        Person p2 = method1();  
        String name = p2.name;  
    }  
  
    public static Person method1() {  
        long l1 = 5000;  
        long l2 = 60000;  
        Person p1 = new Person();  
        p1.name = "Test";  
        return p1;  
    }  
}
```


Thu gom rác

- Java sẽ tự động thu gom rác
- Có thể kích hoạt bộ gom rác thông qua **System.gc();**
 - Tuy nhiên lệnh này không đảm bảo bộ gom rác sẽ được kích hoạt ngay
- Hàm hủy sẽ được gọi trước khi đối tượng bị thu gom

```
Person.java
public class Person {
    public String name;

    public void finalize() {
        System.out.println("finalized");
    }

    public static void main(String[] args) {
        Person p1 = new Person();
        Person p2 = new Person();
        p2 = p1;
        System.gc();
    }
}
```


Tài liệu tham khảo

- <https://gpcoder.com/2160-quan-ly-bo-nho-trong-java-voi-heap-space-vs-stack/>
- <https://beginnersbook.com/2013/04/java-checked-unchecked-exceptions-with-examples/>
- <https://brucehenry.github.io/blog/public/2018/02/07/JVM-Memory-Structure/>